

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
27013703	CEIP de Quiroga	Quiroga	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Lingua castelá e literatura	3º Pri.	4	140

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	34
4.2. Materiais e recursos didácticos	34
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	35
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	35
6. Medidas de atención á diversidade	36
7.1. Concreción dos elementos transversais	37
7.2. Actividades complementarias	38
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	39
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	40
9. Outros apartados	40

1. Introducción

A presente Programación Didáctica (PD) está enmarcada no Decreto 155/2022 polo que se establece a ordenación e o currículo de educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia así como na Orde do 26 de maio de 2023 pola que se desenvolve o Decreto 155/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia e se regula a avaliación. A maiores, tamén teremos presente a Orde do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia así como a Orde do 25 de xaneiro de 2022, pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria.

O CEIP de Quiroga enmárcase nunha zona rural do sur-leste da provincia de Lugo que abarca unha superficie de 324 km² e ten unha poboación aproximada de 3.328 habitantes, repartida en 22 parroquias e 123 entidades singulares de poboación. Todas as parroquias son de carácter rural a excepción da de Quiroga na que está emplazada a capitalidade municipal e o centro escolar.

Socioculturalmente, a zona pódese caracterizar en termos xerais como pertencente a un estrato medio a medio-baixo. A desaparición do tecido industrial extractivo da lousa, a grave crise económica que se está a sufrir a nivel mundial xunto coa inflación que esta provoca, ocasionan que parte da poboación se atope en condicións salariais precarias ou careza delas. A estes datos debemos engadir que nos últimos anos a poboación do municipio viu incrementada pola chegada de familias inmigrantes procedentes de países tan diversos como China, Cuba, Venezuela, Marrocos, Ucraína. Tamén é significativo o número de familias que regresaron ao municipio procedentes doutras comunidades autónomas e o feito de que hai unha numerosa poboación de etnia xitana asentada nun poboado a 2 km do centro escolar.

A actividade económica basease en pequenas empresas de distintos sectores e na actividade agraria con diversas explotacións hortícolas, destacando o sector de cultivo de oliveiras (aceite), así como o vitivinícola. Tamén hai no municipio empresas de extracción de lousa. Nos últimos anos está adquirindo gran importancia o sector turístico debido ao privilexiado enclave do noso concello xa que forma parte da Ribeira Sacra e do Xeoparque Mundial da UNESCO Montañas do Courel. O Concello conta con numerosos servizos públicos como a Casa do Concello, o Centro de Saúde, a Policía Local, a Casa da Cultura, o Auditorio Municipal, Escola infantil, IES ..., así como diferentes lugares para o lecer como o paseo fluvial, parques, campo de fútbol e pistas multideporte. Hai que destacar a existencia de dous museos importantes: o Etnográfico e o Xeolóxico.

Esta programación desenvolverase nun centro no que hai matriculados 148 alumnos e alumnas e que conta cunha unidade para cada nivel de Primaria, agás 2º de EP que ten dúas. A maiores, o centro conta con Departamento de Orientación compartido con outro centro (CEIP de San Clodio) co que colaboraremos para dar resposta ás necesidades da miña aula. Concretamente, prestaremos a nosa atención ao grupo glase de 3º de EP formado por 15 alumnos/as (9 nenos e 6 nenas) con idades comprendidas entre os oito e nove anos. Como característica singular destacaríase que é un grupo cunha gran diversidade polo que todos os aspectos que derivan dela serán tidos en conta a nivel metodolóxico. Non nos podemos esquecer que participaremos nos Contratos programa, PROA +, PLAMBE e Plan Proxecta; sen esquecermos da importancia de contribuír ao PDI do centro: "Quiroga, un territorio con moita historia".

Centrándonos na propia área de Lingua Castelá e Literatura, hai que destacar o carácter instrumental da lingua, como elemento esencial da comunicación. Polo tanto, ter unha alta competencia lingüística e comunicativa permite que as persoas desenvolvan unha vida normal, que poidan interactuar con aquelas outras que pertencen a súa contorna e que están próximas e tamén coas que están moi lonxe. Ademais, a lingua está presente en calquera proceso de ensino-aprendizaxe. O alumnado emprega a lingua en calquera das súas clases no propio centro educativo, tanto para entender as instrucións e explicacións do profesorado e poder ser participe con el no proceso de descubrimento, como para poder xustificar e exemplificar a interiorización dos contidos.

Así pois, estruturamos esta área en 6 bloques que definen os obxectivos e os contidos básicos: - A lingua e os seus falantes. -Comunicación oral. -Comunicación escrita. - Alfabetización mediática e informacional. -Educación literaria. - Reflexión sobre a lingua e os seus usos no marco de propostas de produción e comprensión de textos orais, escritos ou multimodais. Formúlanse 12 unidades didácticas nas que desenvolveremos a totalidade dos bloques de contidos durante o curso escolar.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Recoñecer a diversidade lingüística do mundo a partir da identificación das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e multicultural de España para favorecer a reflexión interlingüística, para identificar e rexeitar estereotipos e prexuízos lingüísticos, e para valorar a devandita diversidade como fonte de riqueza cultural.	1-5	1-2-3				1-2		1-3
OBX2 - Comprender e interpretar textos orais e multimodais identificando o sentido xeral e a información máis relevante, e valorando con axuda aspectos formais e de contido básicos para construír coñecemento e responder a diferentes necesidades comunicativas.	2	1-2-3	1	3	3	3		
OBX3 - Producir textos orais e multimodais con coherencia, claridade e rexistro adecuados para expresar ideas, sentimentos e conceptos; construír coñecemento; establecer vínculos persoais; e participar con autonomía e unha actitude cooperativa e empática en interaccións orais variadas.	1-3-5	1-2-3	1	2-3		2	1	
OBX4 - Comprender e interpretar textos escritos e multimodais, recoñecendo o sentido global, as ideas principais e a información explícita e implícita, e realizando con axuda reflexións elementais sobre aspectos formais e de contido, para adquirir e construír coñecemento e para responder a necesidades e intereses comunicativos diversos.	2-3-5	1-2-3	1	1	4-5			
OBX5 - Producir textos escritos e multimodais, con corrección gramatical e ortográfica básicas, seriado correctamente os contidos e aplicando estratexias elementais de planificación, textualización, redacción, revisión e edición para construír coñecemento e para dar resposta a demandas comunicativas concretas.	1-3-5	1-2-3	1	2-3	5	2		
OBX6 - Buscar, seleccionar e contrastar información procedente de dúas ou máis fontes, de forma planificada e co debido acompañamento, avaliando a súa fiabilidade e recoñecendo algúns riscos de manipulación e desinformación, para transformala en coñecemento e para comunicala de maneira creativa, adoptando un punto de vista persoal e respectuoso coa propiedade intelectual.	3	1-2-3		1-2-3-4	5	2	3	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX7 - Ler de maneira autónoma obras diversas seleccionadas atendendo aos seus gustos e intereses, compartindo as experiencias de lectura, para iniciar a construción da identidade lectora, para fomentar o gusto pola lectura como fonte de pracer e para gozar da súa dimensión social.	1-4	1-2		3	1			1-2-3
OBX8 - Ler, interpretar e analizar, de maneira acompañada, obras ou fragmentos literarios adecuados ao seu desenvolvemento, establecendo relacións entre eles e identificando o xénero literario e as súas convencións fundamentais, para iniciarse no recoñecemento da literatura como manifestación artística e fonte de pracer, coñecemento e inspiración para crear textos de intención literaria.	1-2-4	1-2-3						1-2-3-4
OBX9 - Reflexionar de forma guiada sobre a linguaxe a partir de procesos de produción e comprensión de textos en contextos significativos, utilizando a terminoloxía elemental adecuada para iniciarse no desenvolvemento da conciencia lingüística e para mellorar as destrezas de produción e comprensión oral e escrita.	1-2	1-2-3	1-2		5			
OBX10 - Pór as propias prácticas comunicativas ao servizo da convivencia democrática utilizando unha linguaxe non discriminatoria e detectando e rexeitando os abusos de poder a través da palabra para favorecer un uso non só eficaz senón tamén ético da linguaxe.	1-5	1-2-3		3	3	1-2-3		

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	¿Te presento a mi amiga?	La comunicación y el lenguaje. Palabras sinónimas. El sonido K. La poesía.	5	10	X		
2	¿Somos iguales?	La oración: sujeto y predicado. Palabras antónimas. El sonido g suave. Los cuentos. Textos informativos.	5	10	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	¿Me echas una mano?	El sonido y las letras. Palabras polisémicas. El sonido j La retahíla	5	12	X		
4	¿El tiempo está loco?	La sílaba. Clases de sílabas. Palabra colectivas. El sonido r fuerte. La noticia.	5	12	X		
5	¿Cuidamos a los mayores?	El sustantivo. Las palabras derivadas. Las palabras con mp/mb El sustantivo. Los caligramas. La biografía El texto teatral.	10	12		X	
6	¿Está de moda?	Los aumentativos. Palabras terminadas en -y El género en los sustantivos. El cartel.	10	12		X	
7	¿Hacemos las paces?	Los diminutivos. Las palabras terminadas en -z y en -d El número en los sustantivos. Las nanas.	10	12		X	
8	¿Sabemos comprar?	Palabras compuestas. Palabras terminadas en -illo e -illa Los artículos y los demostrativos. Texto informativo.	10	12		X	
9	¿Qué hay ahí arriba?	Los gentilicios. Las palabra ha y a. Los posesivos. Los poemas.	10	12			X
10	¿Cuidamos la naturaleza?	Las familias de palabras. El adjetivo. La coma. El folleto.	10	12			X
11	¿Queremos un mundo más justo?	Las palabras onomatopéyicas. Los signos de interrogación y exclamación. Los pronombres personales. Los poemas.	10	12			X
12	¿Qué quieres ser de mayor?	Las frases hechas. Los dos puntos. El verbo. La biografía	10	12			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	¿Te presento a mi amiga?	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Recoñecer as distintas linguas empregadas na súa contorna a través da interacción coas persoas próximas.	Recoñece a diversidade lingüística do mundo a partir da identificación das linguas do alumnado e a realidade plurilingüe e multicultural de España.	PE	60
CA2.3 - Identificar, de maneira acompañada, o contido de textos orais e multimodais diversos, valorando a información máis relevante.	Comprende as ideas principais dun texto. Asocia ilustracións e textos durante unha lectura comprensiva		
CA5.4 - Identificar a biblioteca da aula ou do centro como escenario de actividades literarias compartidas.	Identificar os usos das diferentes bibliotecas que coñece. Identifica diferentes actividades que se poden realizar na biblioteca		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Recoñece o alfabeto en castelán Recoñece as catro linguas que se falan en España Ordena palabras alfabeticamente		
CA6.5.1. - Aplicar o coñecementos básicos sobre o son K	Recoñece as palabras con ca/que/qui/co/cu e aplícaas nos seus textos		
CA1.1 - Mostrar interese e respecto polas distintas linguas e variedades dialectais de Galicia, incluída unha primeira aproximación ás linguas de signos, identificando as empregadas no seu ámbito familiar.	Mostra interese e respecto polos textos orais, escritos, signados ou multimodais sinxelos.	TI	40
CA2.1.1. - Comprender o sentido dos contos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende a idea principal dun conto. Identifica a introdución, o nó e o desenvolvemento.		
CA2.1.2. - Comprender o sentido dos textos poéticos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende a idea principal dun poema.		
CA2.6 - Expresarse con coherencia de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	Expresa feitos, conceptos, pensamentos, opinións ou sentimentos de forma oral con claridade.		
CA3.1.1. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta contos sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le contos identificando o sentido global do mesmo.		
CA4.3 - Utilizar a biblioteca de aula e de centro para localizar libros axeitados ao seu gusto persoal e intereses.	Utiliza semanalmente a biblioteca de centro e de aula como fonte de pracer e/ou información.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.		Baleiro	0
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Biografía lingüística persoal e do seu centro educativo. - Valoración da diversidade da lingua na contorna e na nosa comunidade autónoma. - Identificación de prexuízos e estereotipos lingüísticos. - Contexto - Incidencia dos compoñentes (situación, participantes, propósito comunicativo, canle) no acto comunicativo. - Xéneros discursivos - Interese pola ampliación de vocabulario para unha mellor comunicación oral. - Procesos: interacción oral - Estratexias de interpretación de elementos básicos da comunicación non verbal. - Procesos: comprensión oral - Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que incidan no significado da mensaxe que se quere transmitir. - Procesos: produción oral. - Procesos: comprensión lectora. - Estratexias básicas de comprensión do sentido xeral e identificación das ideas máis relevantes de textos. - Valoración da lectura como medio para ampliar o vocabulario progresando na consolidación dunha ortografía correcta. - Procesos: produción escrita - Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información. - Construción da identidade lectora a través da lectura de textos adecuados aos seus intereses, procedentes de diversas fontes da información.

Contidos

- Lectura acompañada e comentada de diversos textos literarios, adecuados aos seus intereses e organizados en itinerarios lectores.
- Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas do seu ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada e progresar na súa aprendizaxe.
- Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons e letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas.
- Mecanismos de coherencia e cohesión elementais, con especial atención ás repeticións e sinónimos, á orde de oracións e parágrafos e aos diferentes conectores gramaticais e textuais explicativos.
- Emprego de palabras sinónimas
- Estratexias e técnicas elementais de recoñecemento da intención comunicativa e do uso guiado de dicionarios, en distintos soportes.
- Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.
- O son K

UD	Título da UD	Duración
2	¿Somos iguales?	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Ampliar paulatinamente o vocabulario a partir das experiencias e situacións cotiás.	Recoñece as palabras antónimas.	PE	75
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade, ampliando os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Responde ás preguntas con corrección ortográfica e gramatical adecuadas ao seu nivel.		
CA6.2 - Producir textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, iniciándose no uso de normas ortográficas sinxelas e adecuadas ao seu nivel, progresando, de maneira acompañada, na mobilización de estratexias sinxelas, de planificación, redacción e revisión, coidando a presentación.	Escribe o tema e a procedencia dun conto. Redactar un cuestionario con cinco preguntas. Ten unha letra lexible e coida a presentación		
CA6.5.2. - Aplicar os coñecementos básicos sobre o g suave	Recoñece e identifica palabras con ga, gue, gui, go, gu.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.3. - Comprender o sentido dos textos informativos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as imaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende a idea principal dun texto informativo adaptado a súa idade.	TI	25
CA3.1.1. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta contos sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le contos identificando o sentido global .		
CA4.4 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías da información e da comunicación para a procura da información.	Interioriza as normas de seguridade para procurar información en medios dixitais		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.	Le progresivamente con máis autonomía.		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.		Baleiro	0
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos - Procesos: interacción oral - Estratexias de expresión e escoita empática de necesidades, vivencias e emocións propias e alleas para a resolución dialogada dos conflitos, tendo en conta a perspectiva de xénero. - Procesos: comprensión oral - Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe (escoitar e preguntar) e para a identificación e interpretación do sentido global de textos orais e multimodais sinxelos. - Xéneros discursivos - Procesos: comprensión lectora. - Elementos gráficos, textuais e paratextuais sinxelos que favorecen a comprensión antes, durante e despois da experiencia lectora. - Procesos: produción escrita - Aplicación das normas ortográficas básicas adecuadas ao seu desenvolvemento cognitivo e cohesión do texto:

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - mantemento do tempo verbal, puntuación... - Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información. - Construción da identidade lectora. Estratexias para a expresión de gustos e intereses. - Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons e letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas. - A oración: o suxeito e o predicado - Establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais (xénero e número), prestando especial atención ás relacións que se establecen entre substantivos, adxectivos e verbos. - Mecanismos de coherencia e cohesión elementais, con especial atención ás repeticións e sinónimos, á orde de oracións e parágrafos e aos diferentes conectores gramaticais e textuais explicativos. - Emprego de palabras antónimas - Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. - O son g suave

UD	Título da UD	Duración
3	¿Me echas una mano?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.1. - Comprender o sentido dos contos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Resolve as preguntas de comprensión dun pequeno texto.	PE	45
CA6.3 - Formular conclusións elementais sobre o funcionamento da lingua, prestando especial atención á concordancia e ás relacións de significado entre as palabras (substantivos, adxectivos e verbos), a partir da observación, comparación e manipulación de palabras e enunciados, nun proceso acompañada de produción ou comprensión de textos en contextos significativos.	Recoñece palabras polisémicas. Recoñece os substantivos. Redacta as respostas de preguntas con corrección ortográfica e gramatical.		
CA6.5.3. - Aplicar os coñecementos básicos sobre j	Recoñece e aplica as regras do uso da j.		
CA3.1.1. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta contos sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le un texto identificando o sentido do mesmo.	TI	55
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión lectora de textos de diversa tipoloxía, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Escribir en grupo unha retahíla		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal, sobre algún tema de interese persoal, realizado de maneira acompañada, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais.	Comparte cos sus compañeiros novas retahílas.		
CA5.3 - Valorar os textos literarios e a literatura en xeral como fonte de lecer e información.	Contar unha historia e escoitar as dos compañeiros e compañeiras.		
CA5.5 - Reproducir a partir de modelos dados textos literarios sinxelos, en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos e poemas.	Reproduce retahílas en voz alta cunha entoación e pronunciación axeitada.		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.		Baleiro	0
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos - Estratexias para a adquisición de destrezas básicas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo (contido e forma). - Procesos: interacción oral - Interacción oral adecuada en situacións de aula, mobilizando estratexias básicas de cortesía lingüística e asertividade. - Procesos: comprensión oral - Comprensión global e específica e identificación das ideas máis relevantes de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (gravacións, medios de comunicación, escoita oral de contos infantís). - Xéneros discursivos - Estratexias para a comprensión lectora de textos sinxelos de diversa tipoloxía. - Procesos: comprensión lectora. - Lectura individual ou acompañada de distintos tipos de textos, con entoación e ritmo adecuados ao desenvolvemento cognitivo. - Procesos: produción escrita - Creación de textos utilizando a linguaxe con intención informativa: carteis, anuncios, pequenos cómics.

Contidos

- Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información.
- Funcionamento da biblioteca da aula ou do centro como escenario de actividades literarias compartidas.
- Comprensión, memorización e recitado de poemas valorando o ritmo e a entoación.
- Creación de textos literarios sinxelos, en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.
- Creación de retahílas.
- Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons e letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas.
- Sons e letras
- Mecanismos de coherencia e cohesión elementais, con especial atención ás repeticións e sinónimos, á orde de oracións e parágrafos e aos diferentes conectores gramaticais e textuais explicativos.
- Emprego de palabras polisémicas
- Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.
- O son j
- Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.

UD	Título da UD	Duración
4	¿El tiempo está loco?	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Recoñecer a existencia de prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, achegando alternativas e valorando a pluralidade lingüística da súa contorna como unha fonte de riqueza cultural.	Recoñecer a existencia de prexuízos e estereotipos lingüísticos no significado de refráns e frases feitas.	PE	55
CA3.2.1. - Comprender textos informativos adaptados á súa idade,	Comprende e identifica a información máis relevante dunha noticia		
CA4.1 - Localizar, seleccionar e contrastar información de distintas fontes, incluídas as dixitais, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Seleccionar a información para resolver actividades.		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.	Lee de forma autónoma noticias procedentes dun xornal		
CA6.5.4. - Aplicar os coñecementos básicos sobre o r forte	Recoñece e distingue palabras con r/rr.		
CA6.6 - Progresar na adquisición de vocabulario a través dos textos.	Elaborar unha noticia		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.3. - Comprender o sentido dos textos informativos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as imaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende o sentido global dunha noticia procedente dun xornal local.	TI	45
CA2.4 - Elaborar textos orais e multimodais coherentes, con planificación acompañada, axustando o discurso á situación comunicativa e utilizando recursos non verbais básicos.	Elaborar de xeito grupal un xogo de memoria silábico para explicalo oralmente		
CA2.7 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra desde unha reflexión grupal acompañada sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Identificar os abusos de poder a través da palabra desde unha reflexión grupal tendo en conta unha perspectiva de xénero.		
CA2.8 - Mobilizar, coa planificación e o acompañamento necesarios, estratexias básicas para a comunicación asertiva e o consenso, progresando na xestión dialogada de conflitos.	Progresar na xestión dialogada de conflitos.		
CA3.1.1. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta contos sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le un texto, identificando o sentido do mesmo.		
CA3.1.3. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos informativos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Lee con fluidez unha noticia procedente dun xornal local.		
CA3.8 - Utilizar, de xeito acompañado, as bibliotecas de aula e de centro, respectando as súas normas básicas de organización e funcionamento e participando nas actividades organizadas e interesarse por formar unha pequena biblioteca de aula.	Ir definindo os seus propios gustos lectores.		
CA3.11 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión grupal acompañada sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios tendo en conta unha perspectiva de xénero.		
CA5.6 - escoitar e ler textos variados da literatura infantil universal, que recollan diversidade de autores e autoras, recoñecendo elementos básicos dos distintos xéneros literarios e interpretándoos e relacionándoos con outras manifestacións artísticas de maneira acompañada.	Escoita contos doutros alumnos/as de primaria.	Baleiro	0
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.			

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.			
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade, ampliando os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A diversidade etnocultural e lingüística como riqueza e ferramenta para achegarse á súa contorna. - Xéneros discursivos - Estratexias para a coherencia e a cohesión na produción e reprodución oral de textos. - Procesos: interacción oral - Participación activa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando frases cunha secuencia lineal sinxela e coherente, construíndo o discurso de acordo coas necesidades comunicativas de cada situación. - Procesos: comprensión oral - Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e non verbal. - Procesos: produción oral. - Creación de textos orais utilizando unha linguaxe verbal non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Contexto - Incidencia dos compoñentes (situación, participantes, propósito comunicativo, canle) no acto comunicativo. - Xéneros discursivos - Elementos básicos de contido (tema, léxico) e forma (estrutura, título, imaxes). - Procesos: comprensión lectora. - Uso da biblioteca respectando as súas normas de organización e funcionamento e valorando a participación nas actividades organizadas. Continuidade na creación dunha biblioteca propia e persoal. - Procesos: produción escrita - Modelos e estratexias elementais, individuais ou grupais, de planificación, redacción, revisión de textos escritos sinxelos, en diferentes soportes (incluíndo os dixitais), con distintos propósitos comunicativos. - Produción de textos escritos e multimodais sinxelos, coherentes e con presentación coidada, utilizando en cada situación o modelo discursivo que corresponda. - Estratexias básicas na procura guiada da localización, selección e contraste de información recollida de distintas fontes, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información. - Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para a procura da información, adoptando hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable. - Lectura expresiva, dramatización ou interpretación de fragmentos, atendendo aos procesos de comprensión e ao nivel de desenvolvemento. - Relación entre os textos lidos e outras manifestacións artísticas e culturais. - Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons e letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas. - A sílaba. Clases de sílabas. - Estratexias e técnicas elementais de recoñecemento da intención comunicativa e do uso guiado de dicionarios, en distintos soportes. - Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. - O son r forte. - As palabras colectivas

UD	Título da UD	Duración
5	¿Cuidamos a los mayores?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1.4. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta caligramas, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le un caligrama e identifica o obxecto ao que fai referencia		65
CA3.7 - Elaborar textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes, individuais ou colectivos, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global do texto.	Escribir correctamente as palabras que faltan nas oracións. Recoñecer se as palabras están ben divididas ou non a final de liña. Dividir unhas palabras de todas as formas posibles. Recoñecer que son os xentilicios.		
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal, sobre algún tema de interese persoal, realizado de maneira acompañada, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais.	Redactar de xeito grupal e compartir un diario de a bordo dixital de toda a clase		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.2 - Producir textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, iniciándose no uso de normas ortográficas sinxelas e adecuadas ao seu nivel, progresando, de maneira acompañada, na mobilización de estratexias sinxelas, de planificación, redacción e revisión, coidando a presentación.	Cambiar imaxes por palabras completando as adiviñas. Escribir adiviñas propias seguindo os modelos dados. Aplicar os coñecementos ortográficos adquiridos nas súas producións		
CA6.5.5. - Aplicar os coñecementos básicos sobre o uso de mp/mp	Recoñece palabras que levan mp/mb.		
CA6.5.8. - Aplicar os coñecemento básicos sobre o substantivos, artigos, demostrativos, posesivos, adxectivos e verbos	Recoñece os substantivos e analízaos.		
CA2.1.4. - Comprender o sentido dos textos biográficos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende o sentido global dunha biografía.		
CA2.2 - Ampliar paulatinamente o vocabulario a partir das experiencias e situacións cotiás.	Adquire novo vocabulario e incorporáo no seu discurso.		
CA3.1.1. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta contos sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le un conto e identifica o seu sentido global.		
CA3.1.5. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos autobiográficos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le unha biografía dun personaxe galego.	TI	35
CA4.6 - Compartir oralmente a experiencia de lectura, participando, de forma acompañada ou autónoma, en comunidades lectoras de ámbito escolar.	Participa en conversas sobre lecturas.		
CA5.1.2. - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos biográficos de diversos personaxes, axustados aos seus gustos e intereses.	Le un texto autobiográfico sen axuda.		
CA5.3 - Valorar os textos literarios e a literatura en xeral como fonte de lecer e información.	Mostra aprecio polos contos da biblioteca de aula.		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.			
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.		Baleiro	0

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.1 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procesos: comprensión oral - Audición, dramatización e reprodución de textos adecuados ao nivel, que estimulen o interese e os gustos. - Procesos: produción oral. - Creación de textos orais utilizando unha linguaxe verbal non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Xéneros discursivos - Estratexias para a adquisición de destrezas básicas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo (contido e forma). - Elementos básicos de contido (tema, léxico) e forma (estrutura, título, imaxes). - Procesos: comprensión lectora. - Lectura individual ou acompañada de distintos tipos de textos, con entoación e ritmo adecuados ao desenvolvemento cognitivo. - Procesos: produción escrita - Produción de textos escritos e multimodais sinxelos, coherentes e con presentación coidada, utilizando en cada situación o modelo discursivo que corresponda. - Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información. - Identificación e valoración crítica das mensaxes e da información recollidas e transmitidas de distintas fontes e de distintos tipos de texto. - Colaboración en comunidades lectoras de ámbito escolar a través de experiencias lectoras compartidas. - Valoración dos textos literarios da literatura en xeral como vehículo de comunicación e recurso de lecer persoal. - Creación de textos literarios sinxelos, en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro. - Creación de caligramas - Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. - Palabras con mp/mb. - Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. - O substantivo - Procedementos elementais de adquisición de vocabulario. Semellanzas e diferenzas de forma e significado entre palabras da mesma familia léxica ou semántica.

UD	Título da UD	Duración
6	¿Está de moda?	12

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.3. - Comprender o sentido dos textos informativos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as imaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende a mensaxe transmitida a través dun cartel.	PE	60
CA3.9 - Acadar as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.	Recoñecer o xénero nos substantivos Formar aumentativos		
CA5.7 - Producir, de maneira acompañada, textos sinxelos individuais ou colectivos con intención literaria, recreando de maneira persoal os modelos dados.	Elaborar un cartel informativo		
CA6.5.6. - Aplicar os coñecementos básicos sobre as palabras rematadas en -y	Aplicar e recoñecer palabras rematada en -y		
CA6.5.7. - Aplicar os coñecementos básicos sobre o xénero e o número	Recoñecer o xénero dos substantivos. Clasificar palabras segundo o xénero		
CA1.4 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios da comunicación.	Conversar cos compañeiros e compañeiras cunha linguaxe non discriminatoria	TI	40
CA3.1.1. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta contos sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le un conto e identifica o seu sentido global.		
CA3.1.3. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos informativos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le de forma silenciosa e en voz alta carteis		
CA3.5 - Adquirir a eficacia lectora mediante unha planificación de mellora e o gusto pola lectura.	Compartir cos compañeiros e as compañeiras a súa impresión dunha lectura		
CA4.4 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías da información e da comunicación para a procura da información.	Adoptar hábitos de uso crítico na lectura de diferentes carteis informativos.		
CA5.1.1. - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos informativos de diversos xornais, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.	Ler un cartel con fluidez.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.			
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.		Baleiro	0
CA5.1 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas, tendo unha perspectiva de xénero. - Procesos: produción oral. - Produción de textos orais sinxelos de diferente tipoloxía. Pronuncia e entoación adecuadas. - Xéneros discursivos - Estratexias para a coherencia e a cohesión na produción e reprodución de textos escritos. - Procesos: comprensión lectora. - Comprensión de textos diversos, adecuados á súa idade, lidos en voz alta e en silencio, empregando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta. - Procesos: produción escrita - Aplicación das normas ortográficas básicas adecuadas ao seu desenvolvemento cognitivo e cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación... - Uso de elementos gráficos e paratextuais básicos que faciliten a organización e comprensión do texto. - Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para a procura da información, adoptando hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable. - Comprensión, memorización e recitado de poemas valorando o ritmo e a entoación. - Elaboración de textos con intención literaria, a partir de modelos dados ou recreando textos literarios. - Establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais (xénero e número), prestando especial atención ás relacións que se establecen entre substantivos, adxectivos e verbos. - Establecemento de xeneralización sobre o xénero nos substantivos. - Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. - Palabras rematadas en -y

Contidos
- Os aumentativos

UD	Título da UD	Duración
7	¿Hacemos las paces?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.2. - Comprender o sentido dos textos poéticos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprender o sentido global de diferentes poemas	PE	60
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade, ampliando os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	Recoñecer os diminutivos. Formar diminutivos a partir dunha palabra		
CA3.9 - Acadar as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.	Diferenciar as palabras rematadas en -z e en -d		
CA5.7 - Producir, de maneira acompañada, textos sinxelos individuais ou colectivos con intención literaria, recreando de maneira persoal os modelos dados.	Escribir con corrección unha nana.		
CA6.5.7. - Aplicar os coñecementos básicos sobre o xénero e o número	Recoñece o número nos substantivos. Clasifica os substantivos segundo o número.		
CA2.6 - Expresarse con coherencia de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	Recitar unha nana con coherencia e corrección	TI	40
CA3.1.1. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta contos sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le un texto, identificando o sentido global do mesmo.		
CA3.1.2. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta poemas sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Ler unha nana en voz alta		
CA4.1 - Localizar, seleccionar e contrastar información de distintas fontes, incluídas as dixitais, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Saber usar unha biblioteca dixital na nube		
CA5.1 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.	Ler con autonomía diferentes nanas.		
CA5.8 - Recoñecer recursos básicos da linguaxe literaria.	Recoñecer as partes dun conto		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.		Baleiro	0
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos - Intención comunicativa e claves da tipoloxía textual básica: narración, descrición, diálogo e exposición. - Procesos: produción oral. - Construción, valoración e comunicación de coñecemento mediante a planificación e produción acompañada de textos orais e multimodais sinxelos. - Procesos: comprensión lectora. - Estratexias básicas de uso de fontes documentais diversas, para mellorar a comprensión dos textos. - Procesos: produción escrita - Aplicación das normas ortográficas básicas adecuadas ao seu desenvolvemento cognitivo e cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación... - Produción de textos escritos e multimodais sinxelos, coherentes e con presentación coidada, utilizando en cada situación o modelo discursivo que corresponda. - Estratexias básicas de uso de fontes documentais diversas, tanto en papel como dixitais, para mellorar a expresión escrita e a elaboración de textos. - Valoración da propia produción escrita e da produción escrita dos compañeiros e compañeiras. - Utilización da biblioteca e os recursos dixitais da aula ou do centro como fonte de información, aprendizaxe e lecer. - Análise guiada dos recursos expresivos elementais e os seus efectos na recepción do texto. - Comprensión, memorización e recitado de poemas valorando o ritmo e a entoación. - Creación de textos literarios sinxelos, en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro. - Creación de nanas - Recoñecemento, de xeito acompañado, de recursos literarios básicos. - Establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais (xénero e número), prestando especial atención ás relacións que se establecen entre substantivos, adxectivos e verbos. - Establecemento de xeneralización sobre o número nos substantivos.

Contidos
- Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.
- Os diminutivos

UD	Título da UD	Duración
8	¿Sabemos comprar?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.3. - Comprender o sentido dos textos informativos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as imaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprende o sentido e a idea principal dun texto informativo	PE	50
CA3.1.1. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta contos sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le un conto e identifica o seu sentido global.		
CA3.9 - Acadar as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua escrita.	Comprender unha explicación escrita. Desenvolver estratexias para mellorar a súa creatividade nas producións escritas.		
CA5.5 - Reproducir a partir de modelos dados textos literarios sinxelos, en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos e poemas.	Reproducir un texto informativo segundo un modelo		
CA6.5.8. - Aplicar os coñecemento básicos sobre o substantivos, artigos, demostrativos, posesivos, adxectivos e verbos	Recoñece os artigos nun texto. Clasifica os artigos. Recoñece os demostrativos. Clasifica os demostrativos		
CA6.6 - Progresar na adquisición de vocabulario a través dos textos.	Recoñece palabras compostas. Forma palabras compostas.		
CA2.6 - Expresarse con coherencia de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións.	Conversar sobre un texto informativo con compañeiros e compañeiras.	TI	50
CA2.7 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra desde unha reflexión grupal acompañada sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios na prensa e identificar os abusos de poder a través da palabra		
CA3.1.3. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos informativos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Ler en voz alta un texto informativo		
CA4.5 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras axustados aos seus gustos e intereses avanzados na construción da súa identidade lectora.	Goce persoal polo entretemento e a aprendizaxe que pode adquirir con textos literarios.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.2 - Compartir a experiencia de lectura, en soportes diversos, mediante a realización de actividades literarias e participando en comunidades lectoras do ámbito escolar.	Comparte opinión sobre os libros da biblioteca de aula.		
CA5.4 - Identificar a biblioteca da aula ou do centro como escenario de actividades literarias compartidas.	Interese pola lectura compartida na biblioteca da aula		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.		Baleiro	0
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Contexto - Incidencia dos compoñentes (situación, participantes, propósito comunicativo, canle) no acto comunicativo. - Procesos: interacción oral - Estratexias de expresión e escoita empática de necesidades, vivencias e emocións propias e alleas para a resolución dialogada dos conflitos, tendo en conta a perspectiva de xénero. - Contexto - Incidencia dos compoñentes (situación, participantes, propósito comunicativo, canle) no acto comunicativo. - Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información. - Comunicación creativa do coñecemento, con respecto pola propiedade intelectual. - Lectura expresiva, dramatización ou interpretación de fragmentos, atendendo aos procesos de comprensión e ao nivel de desenvolvemento. - Elementos constitutivos esenciais da obra literaria (tema, protagonista, personaxes secundarios). - Mecanismos de coherencia e cohesión elementais, con especial atención ás repeticións e sinónimos, á orde de oracións e parágrafos e aos diferentes conectores gramaticais e textuais explicativos. - Palabras compostas - Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. - Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. - Os artigos

Contidos
- Os demostrativos

UD	Título da UD	Duración
9	¿Qué hay ahí arriba?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.2. - Comprender o sentido dos textos poéticos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprender a idea principal dun poema	PE	60
CA3.6 - Producir textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes en distintos soportes, seleccionado o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa e iniciarse, de maneira acompañada, na mobilización de estratexias sinxelas, de planificación, redacción e revisión, coidando a presentación.	Recoñecer xentilicios. Formar xentilicios a partir dun lugar.		
CA6.2 - Producir textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, iniciándose no uso de normas ortográficas sinxelas e adecuadas ao seu nivel, progresando, de maneira acompañada, na mobilización de estratexias sinxelas, de planificación, redacción e revisión, coidando a presentación.	Realizar a actividade en parellas comunicándose de forma fluída e respectuosa. Definir a temática dos poemas . Revisar as súas producións escritas para que sexan correctas.		
CA6.5.8. - Aplicar os coñecemento básicos sobre o substantivos, artigos, demostrativos, posesivos, adxectivos e verbos	Recoñecer os posesivos. Clasificar os posesivos		
CA3.1.1. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta contos sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Le un conto, identificando o sentido global do mesmo.	TI	40
CA3.1.2. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta poemas sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Ler en voz alta un poema.		
CA3.4 - Analizar, de maneira acompañada, aspectos formais e non verbais elementais de textos escritos e multimodais, valorando o seu contido e estrutura, como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta.	Analiza os textos e reflexiona sobre a ortografía.		
CA4.1 - Localizar, seleccionar e contrastar información de distintas fontes, incluídas as dixitais, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados.	Localizar información na web.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías da información e da comunicación para a procura da información.	Adoptar hábitos de uso crítico, seguro, sustentable e saudable das tecnoloxías da información e da comunicación para a procura da información.		
CA5.3 - Valorar os textos literarios e a literatura en xeral como fonte de lecer e información.	Valorar e comprender frases feitas de uso habitual.		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.		Baleiro	0
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procesos: produción oral. - Creación de textos orais utilizando unha linguaxe verbal non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Xéneros discursivos - Intención comunicativa e claves da tipoloxía textual básica: narración, descrición, diálogo. - Procesos: produción escrita - Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Estratexias básicas na procura guiada da localización, selección e contraste de información recollida de distintas fontes, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados. - Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información. - Colaboración en comunidades lectoras de ámbito escolar a través de experiencias lectoras compartidas. - Lectura acompañada e comentada de diversos textos literarios, adecuados aos seus intereses e organizados en itinerarios lectores. - Comprensión, memorización e recitado de poemas valorando o ritmo e a entoación. - Establecemento de xeneralizacións sobre aspectos lingüísticos elementais (xénero e número), prestando especial atención ás relacións que se establecen entre substantivos, adxectivos e verbos. - Recoñecemento dos xentilicios - Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. - Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.

Contidos
- Os posesivos

UD	Título da UD	Duración
10	¿Cuidamos la naturaleza?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.3. - Comprender o sentido dos textos informativos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as imaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprender o sentido dun folleto informativo	PE	65
CA2.2 - Ampliar paulatinamente o vocabulario a partir das experiencias e situacións cotiás.	Formar familias de palabras		
CA2.3 - Identificar, de maneira acompañada, o contido de textos orais e multimodais diversos, valorando a información máis relevante.	Transmitir con coherencia a mensaxe recibida en textos orais e escritos.		
CA3.2.1. - Comprender textos informativos adaptados á súa idade,	Comprender a mensaxe dun folleto		
CA3.7 - Elaborar textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes, individuais ou colectivos, integrando recursos gráficos ou paratextuais que faciliten a comprensión do sentido global do texto.	Escribir as respostas con corrección ortográfica e gramatical. Escribir un cartel.		
CA6.1 - Comparar aspectos básicos das linguas do ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada.	Recoñecer xentilicios nun folleto.		
CA6.5.8. - Aplicar os coñecemento básicos sobre o substantivos, artigos, demostrativos, posesivos, adxectivos e verbos	Recoñecer os adxectivos. Empregar adxectivos nun folleto	TI	35
CA3.1.3. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos informativos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Ler en voz alta un folleto informativo		
CA3.3 - Utilizar estratexias para a comprensión lectora de textos de diversa tipoloxía, identificando palabras clave e anticipando hipóteses.	Recoñecer as características dun texto informativo		
CA4.3 - Utilizar a biblioteca de aula e de centro para localizar libros axeitados ao seu gusto persoal e intereses.	Utilizar asiduamente a biblioteca de aula e de centro para localizar libros axeitados ao seu gusto persoal e intereses.		
CA5.1.1. - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos informativos de diversos xornais, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.	Ler un folleto informativo		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA5.6 - escoitar e ler textos variados da literatura infantil universal, que recollan diversidade de autores e autoras, recoñecendo elementos básicos dos distintos xéneros literarios e interpretándoos e relacionándoos con outras manifestacións artísticas de maneira acompañada.	Usar elementos visuais (fotos, imaxes, debuxos, viñetas...) para enriquecer as producións escritas		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.		Baleiro	0
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.			
CA3.2 - Comprender distintos tipos de textos adaptados á súa idade, ampliando os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática, o vocabulario, así como as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			
CA5.1 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos - Interese pola ampliación de vocabulario para unha mellor comunicación oral. - Procesos: comprensión lectora. - Lectura individual ou acompañada de distintos tipos de textos, con entoación e ritmo adecuados ao desenvolvemento cognitivo. - Comprensión de textos diversos, adecuados á súa idade, lidos en voz alta e en silencio, empregando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e consolidar a ortografía correcta. - Uso da biblioteca para a lectura dos libros propostos, na procura de información e utilización desta como fonte de información e lecer. - Procesos: produción escrita - Creación de textos utilizando a linguaxe con intención informativa: carteis, anuncios, pequenos cómics. - Valoración da propia produción escrita e da produción escrita dos compañeiros e compañeiras. - Estratexias básicas na procura guiada da localización, selección e contraste de información recollida de distintas fontes, citándoas e recreándoas mediante a adaptación creativa de modelos dados. - Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información.

Contidos

- Modelos explícitos para reelaborar a información.
- Estratexias básicas para a interpretación acompañada e compartida de obras, a través de conversacións literarias, participando activamente nas comunidades lectoras escolares.
- Elaboración de textos con intención literaria, a partir de modelos dados ou recreando textos literarios.
- Os signos de puntuación elementais como mecanismos para organizar o texto escrito.
- A coma
- Estratexias para a elaboración guiada de conclusións propias sobre o sistema lingüístico. Transformación de enunciados (substitución, cambio de orde, manipulación).
- Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.
- Os adxectivos
- Procedementos elementais de adquisición de vocabulario. Semellanzas e diferenzas de forma e significado entre palabras da mesma familia léxica ou semántica.
- As familias de palabras

UD	Título da UD	Duración
11	¿Queremos un mundo más justo?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.2. - Comprender o sentido dos textos poéticos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprender o sentido dos poemas.	PE	70
CA2.2 - Ampliar paulatinamente o vocabulario a partir das experiencias e situacións cotiás.	Recoñecer palabras onomatopéyicas Escribir oracións con palabras onomatopéyicas Recoñece os signos de interrogación e de exclamación		
CA5.5 - Reproducir a partir de modelos dados textos literarios sinxelos, en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos e poemas.	Escribir textos poéticos.		
CA5.8 - Recoñecer recursos básicos da linguaxe literaria.	Localizar a rima en diferentes estrofas.		
CA6.5.8. - Aplicar os coñecemento básicos sobre o substantivos, artigos, demostrativos, posesivos, adxectivos e verbos	Recoñece os pronomes persoais. Clasifica os pronomes persoais.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1.2. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta poemas sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Ler en voz alta poemas.	TI	30
CA3.5 - Adquirir a eficacia lectora mediante unha planificación de mellora e o gusto pola lectura.	Progresar na autonomía da lectura e na comprensión de textos literarios.		
CA4.2 - Compartir os resultados dun proceso de investigación sinxelo, individual ou grupal, sobre algún tema de interese persoal, realizado de maneira acompañada, que implique a localización, selección e contraste de información de distintas fontes, incluídas as dixitais.	Exponer diante dos compañeiros diferentes traballos.		
CA5.1.3. - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos poéticos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.	Ler autónomamente textos poéticos.		
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.		Baleiro	0
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.			
CA5.1 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Xéneros discursivos - Estratexias para a coherencia e a cohesión na produción e reprodución oral de textos. - Procesos: produción oral. - Produción de textos orais sinxelos de diferente tipoloxía. Pronuncia e entoación adecuadas. - Creación de textos orais utilizando unha linguaxe verbal non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. - Procesos: comprensión lectora. - Valoración da lectura como medio para ampliar o vocabulario progresando na consolidación dunha ortografía correcta. - Detección de usos discriminatorios da linguaxe verbal e icónico.

Contidos

- Procesos: produción escrita
- Estratexias básicas de uso de fontes documentais diversas, tanto en papel como dixitais, para mellorar a expresión escrita e a elaboración de textos.
- Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información.
- Identificación e valoración crítica das mensaxes e da información recollidas e transmitidas de distintas fontes e de distintos tipos de texto.
- Valoración dos textos literarios da literatura en xeral como vehículo de comunicación e recurso de lecer persoal.
- Comprensión, memorización e recitado de poemas valorando o ritmo e a entoación.
- Análise guiada dos recursos expresivos elementais e os seus efectos na recepción do texto.
- Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas do seu ámbito escolar e social para acadar unha competencia comunicativa integrada e progresar na súa aprendizaxe.
- Os signos de puntuación elementais como mecanismos para organizar o texto escrito.
- Os signos de interrogación e exclamación
- Aproximación á lingua como sistema con distintos niveis: sons e letras, palabras, oracións e textos. Observación e comparación de unidades comunicativas básicas.
- As palabras onomatopéyicas
- Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.
- Os pronomes persoais

UD	Título da UD	Duración
12	¿Qué quieres ser de mayor?	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1.4. - Comprender o sentido dos textos biográficos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.	Comprender o sentido dun texto biográfico	PE	40
CA6.2 - Producir textos escritos e multimodais sinxelos e coherentes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, iniciándose no uso de normas ortográficas sinxelas e adecuadas ao seu nivel, progresando, de maneira acompañada, na mobilización de estratexias sinxelas, de planificación, redacción e revisión, coidando a presentación.	Realizar actividades diversas con corrección gramatical e ortográfica.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA6.4 - Revisar os textos propios e alleos, de maneira acompañada, a partir da observación, comparación e manipulación de palabras nun proceso de mellora na produción e comprensión de textos e mediante o uso guiado de dicionarios físicos ou dixitais.	Diferenciar frases de oracións. Detectar erros gramaticais e ortográficos. Elaborar producións escritas organizadas e correctas.		
CA6.5.8. - Aplicar os coñecemento básicos sobre o substantivos, artigos, demostrativos, posesivos, adxectivos e verbos	Recoñecer os verbos		
CA6.6 - Progresar na adquisición de vocabulario a través dos textos.	Comprender o contido dun texto Escribir correctamente ffrases feitas		
CA1.2 - Recoñecer a existencia de prexuízos e estereotipos lingüísticos frecuentes, achegando alternativas e valorando a pluralidade lingüística da súa contorna como unha fonte de riqueza cultural.	Recoñecer a existencia de prexuízos e estereotipos lingüísticos		
CA1.5 - Usar unha linguaxe respectuosa coas diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero.	Usar unha linguaxe respectuosa para respectar as diferenzas persoais, culturais e coa perspectiva de xénero		
CA2.5 - Participar en interaccións orais espontáneas ou reguladas, incorporando estratexias elementais de escoita activa e respectando as normas básicas da cortesía lingüística.	Participar nunha representación teatral		
CA2.8 - Mobilizar, coa planificación e o acompañamento necesarios, estratexias básicas para a comunicación asertiva e o consenso, progresando na xestión dialogada de conflitos.	Ter unha ctitude respectuosa nas actividades colectivas.		
CA3.1.5. - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos autobiográficos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.	Ler en voz alta un texto autobiográfico	TI	60
CA3.10 - Construír, a través da linguaxe e de forma progresiva, un pensamento crítico para evitar discriminacións e prexuízos.	Ser críticos coa mensaxe dos textos.		
CA3.11 - Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra a partir da reflexión grupal acompañada sobre os aspectos básicos, verbais e non verbais, da comunicación, tendo en conta unha perspectiva de xénero.	Rexeitar os usos lingüísticos discriminatorios e identificar os abusos de poder a través da palabra		
CA4.6 - Compartir oralmente a experiencia de lectura, participando, de forma acompañada ou autónoma, en comunidades lectoras de ámbito escolar.	Realizar dramatizacións en grupo, dun texto teatral		
CA5.1.2. - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos biográficos de diversos personaxes, axustados aos seus gustos e intereses.	Ler de forma autónoma un texto biográfico		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Comprender o sentido de textos orais e multimodais sinxelos, recoñecendo as ideas principais, as mensaxes explícitas e as mensaxes implícitas máis sinxelas, e progresando, de maneira acompañada, na valoración crítica do contido.		Baleiro	0
CA3.1 - Ler de maneira silenciosa e en voz alta textos escritos e multimodais sinxelos, identificando o sentido global e a información relevante e integrando, de maneira acompañada, a información explícita.			
CA5.1 - Ler de maneira autónoma ou acompañada textos de diversos autores e autoras, axustados aos seus gustos e intereses avanzando na construción da súa identidade lectora.			
CA6.5 - Aplicar os coñecementos básicos sobre as categorías gramaticais e as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.			

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Recoñecemento nas expresións verbais e non verbais da igualdade entre homes e mulleres. - Xéneros discursivos - Estratexias para a adquisición de destrezas básicas sobre xéneros discursivos propios do ámbito persoal, social e educativo (contido e forma). - Procesos: interacción oral - Interacción oral adecuada en situacións de aula, mobilizando estratexias básicas de cortesía lingüística e asertividade. - Estratexias de expresión e escoita empática de necesidades, vivencias e emocións propias e alleas para a resolución dialogada dos conflitos, tendo en conta a perspectiva de xénero. - Procesos: comprensión oral - Comprensión global e específica e identificación das ideas máis relevantes de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (gravacións, medios de comunicación, escoita oral de contos infantís). - Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe (escoitar e preguntar) e para a identificación e interpretación do sentido global de textos orais e multimodais sinxelos. - Procesos: produción escrita - Aplicación das normas ortográficas básicas adecuadas ao seu desenvolvemento cognitivo e cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación... - Estratexias e técnicas para comparar e clasificar a información. - Construción da identidade lectora a través da lectura de textos adecuados aos seus intereses, procedentes de diversas fontes da información. - Lectura acompañada e comentada de diversos textos literarios, adecuados aos seus intereses e organizados en itinerarios lectores. - Os signos de puntuación elementais como mecanismos para organizar o texto escrito. - Os dous puntos

Contidos

- Estratexias e técnicas elementais de recoñecemento da intención comunicativa e do uso guiado de dicionarios, en distintos soportes.
- Recoñecemento das distintas clases de palabras (substantivo, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.
- O verbo

4.1. Concrecións metodolóxicas

A área de Lingua Castelá e Literatura ten un carácter esencialmente instrumental, e, xunto coa lingua galega e lingua inglesa, está presente tamén nunha porcentaxe das outras áreas curriculares. É a nosa ferramenta indispensable de comunicación, de transmisión de coñecementos, e por tal motivo ten un carácter esencialmente social. Deste xeito defínense unhas liñas metodolóxicas que favorezan o progreso do alumnado no terceiro curso.

En cada sesión, e con independencia do traballo específico a tratar nelas, establecerase unha rutina que permitirá desenvolver no alumnado a automatización nalgúns cuestións básicas a tratar ao longo de toda a etapa e a aclimatación dende o comezo da sesión como enfoque preparatorio para esta, buscando o silencio e a recepción activa, tan necesario para calquera das actividades a realizar na sesión.

A realización de diversas tarefas, actividades ou proxectos de xeito autónomo e/ou guiado por parte do alumnado será unha condición primordial para acadar unha aprendizaxe significativa, é dicir, todas as propostas terán unha vinculación directa co alumnado de forma que sexa para eles algo vinculado coa súa realidade. Todo isto, terá un enfoque globalizador, de carácter interdisciplinar, transversal, tratando de achegar o coñecemento científico ao alumnado, sen esquecermos da importancia de unha ensinanza individualizada, é dicir, proporcionaremos tarefas e ensinanzas aos discentes segundo as súas capacidades e necesidades.

A contorna será un medio idóneo para a adquisición de novas aprendizaxes, comezando polas máis próximas á súa realidade (sinxelas) e ata chegar a outras máis complexas.

O traballo individual, en pares ou en equipo (traballo colaborativo) serán as opcións máis empregadas para favorecer a participación total do alumnado.

Todo isto debe rexirse polos principios de normalización e inclusión e así poder atender á diversidade existente na nosa aula.

En resumo, a metodoloxía será activa, participativa, comunicativa e intentará incluír novas experiencias que fomenten a innovación educativa na medida que seña posible, coa finalidade de incentivar e motivar ao alumnado cara a novas aprendizaxes. Así, partiremos dos coñecementos previos do alumnado, así como do contexto máis próximo e do seu nivel evolutivo, cognitivo e emocional. Teremos en conta a diversidade, respectando ritmos e estilos de aprendizaxe, potenciando as metodoloxías activas (traballo cooperativo/individual; aprendizaxe por proxectos, enfoque orientado á resolución de problemas, uso das TIC como elemento favorecedor na construción de aprendizaxes e a lectura como factor fundamental para o desenvolvemento das competencias clave.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Materiais impresos: libro de texto, dicionarios, caderno de actividades, fichas de reforzo/ampliación. e libros de lectura da bibiloteca de aula.
Materiais manipulativos: xogos de vocabulario, memory, dados para crear contos.
Materiais tecnolóxicos: dez mini portátiles, ordenador, altofalantes e panel dixital.
Recursos dixitais: aula virtual do centro e da editorial Santillana, vídeos educativos, libros dixitais e aplicación ABALAR móbil.

Empregaremos unha variedade significativa de recursos didácticos coa finalidade de ofertarlle ao alumnado un amplo abano de posibilidades para as súas aprendizaxes. Intentaremos motivar e implicalo no proceso de ensino-aprendizaxe, xa que procuraremos que os recursos empregados posibiliten unha aprendizaxe activa por parte do alumnado.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Para levar a cabo a avaliación inicial, comezaremos revisando os informes individualizados dos alumnos/as e posteriormente levaremos a cabo unha proba co fin de coñecer o punto de partida real do presente curso escolar. Tamén se requirirá información que se considere de especial interese, ao equipo docente do curso anterior, información que ampliará e complementará a obtida polos medios anteriormente descritos.

A avaliación inicial levarase a cabo ao longo da primeira e segunda semana do inicio do curso e servirá para poder establecer uns criterios claros e concisos do nivel mínimo da clase en xeral, de cada alumno/a en particular e para informar sobre as dificultades que se detectan a nivel de necesidades de intervención do profesorado especialista en AL, PT, da que se dará cumprida información na reunión de avaliación que se realizará no centro.

Neste senso cómpre ter en conta tamén os informes individualizados do alumnado de nova incorporación ao centro, xa que son a única referencia previa dispoñible.

As probas de avaliación inicial consistirán nunha ficha para respostar de xeito escrito e comprobar os coñecementos de cada unha das materias correspondentes ao curso anterior. A partir do conxunto de datos obtidos das probas anteriormente citadas, comunicarse ao DO e ao equipo docente, as medidas que xa se poden ir tomando na aula (reforzos e/ou atención individualizada) e de ser posible e/ou necesario convir o modo de intervención máis eficaz daquelas posibles dificultades detectadas, especialmente das que precisen persoal docente adicional. Estas necesidades quedan reflectidas nun documento que a titora entrega na Reunión de Avaliación anteriormente citada e que se celebrará o luns 25 de setembro.

O coñecemento dos niveis, características e necesidades dos alumnos permitirannos tomar unha serie de decisións relativas a: planificar e programar as actividades docentes, adoptar medidas de atención á diversidade na aula e decidir que metodoloxías empregaremos.

As familias serán informadas de xeito individual nas reunións realizadas a partir do 2 de outubro.

Asimesmo, cómpre sinalar que os resultados da avaliación inicial serán introducidos pola titora na aplicación XADE.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	UD 10
Peso UD/ Tipo Ins.	5	5	5	5	10	10	10	10	10	10
Proba escrita	60	75	45	55	65	60	60	50	60	65
Táboa de indicadores	40	25	55	45	35	40	40	50	40	35

Unidade didáctica	UD 11	UD 12	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	10	10	100
Proba escrita	70	40	59
Táboa de indicadores	30	60	41

Criterios de cualificación:

A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase a cabo tomando como referentes o grao de adquisición das competencias, o logro dos obxectivos da etapa e os criterios de avaliación.

No tocante á calificación dos trimestres, a nota extraerase da media ponderada obtida entre as calificacións das UD que compoñen o trimestre. Para calificar cada UD utilizaremos diferentes táboas de indicadores. Para cubrilas, empregaremos instrumentos de avaliación como portfolios, traballos en grupo, individuais, realización de experimentos, de proxectos... Asimemos na última sesión de cada UD haberá unha proba escrita, cuxa nota acadará a porcentaxe correspondente e na que se incluírán os contidos relacionados cos criterios de avaliación da UD que se cualifican con proba escrita.

Ao final de cada trimestre, unha vez avaliadas as 4 UD, obterase a media das catro e darán a nota da avaliación, segundo o xeito seguinte:

O 100% da nota da avaliación final obterase coa media ponderada das 3 avaliacións da seguinte forma: 1ª avaliación (30%), 2ª avaliación (30%) e 3ª avaliación (40%).

Criterios de recuperación:

De acordo co artigo 20 da Lei Orgánica 3/2020, de 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación, así como a orde de 25 de xaneiro de 2022, a avaliación durante a etapa de Educación Primaria será continua e global, tendo en conta o proceso de aprendizaxe. Feito polo cal, aprobando avaliacións posteriores recupéranse avaliacións anteriores, de ser o caso.

Por outra banda, se nalgún momento se obtén unha calificación negativa, poñerase en marcha un programa de reforzo individualizado para ese alumno en cuestión, como medida ordinaria de atención á diversidade.

6. Medidas de atención á diversidade

Segundo a Orde do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia, na etapa da educación primaria porase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na detección precoz das súas necesidades específicas e no establecemento de mecanismos de apoio e reforzo tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe co obxecto de reforzar a inclusión e asegurar o dereito a unha educación de calidade.

Neste sentido, cobra especial relevancia o tratamento do Alumnado con Necesidade Específica de Apoio Educativo (ACNEAE), entendidos como os alumnos e alumnas que requiran unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por atraso madurativo, por trastornos do desenvolvemento da linguaxe e a comunicación, por trastornos de atención ou de aprendizaxe, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por atoparse en situación de vulnerabilidade socioeducativa, polas súas altas capacidades intelectuais, por incorporarse tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar.

O traballo coordinado xunto co Departamento de Orientación, o equipo docente, persoal sanitario e a familia do alumnado será fundamental para a abordaxe das dificultades que poidan xurdir no proceso de ensino-aprendizaxe.

O documento de referencia será o Plan Xeral de Atención á Diversidade, no que figurarán as posibles medidas tanto ordinarias como extraordinarias de atención á diversidade. Neste sentido, a información obtida na avaliación inicial axudará a escoller a/as medida/as de atención á diversidade. Deste xeito, no grupo de 3º de educación primaria adoptaremos as seguintes medidas ordinarias para dar resposta as necesidades do noso alumnado: adaptaremos tempos e instrumentos de avaliación, faremos reforzo educativo, recibiremos apoio por parte de mestres con dispoñibilidade horaria.

Do mesmo xeito, de ser insuficientes as ordinarias poremos en marcha as seguintes medidas extraordinarias: apoios do profesorado especialista en audición e linguaxe e pedagogía terapéutica.

Asimesmo, proricionaremos variedade de formas de representación dos contidos, por medio de imaxes, audios e vídeos; incluiremos resumos e esquemas, facilitaremos a elección de tarefas, implicaremos aos discentes no seu aprendizaxe por medio de actividades que sexan relevantes para a vida cotiá dos alumnos/as e fomentaremos o traballo cooperativo na aula que entendan que traballar xuntos lles leva a conseguir un obxectivo integrando así na aula estratexias de deseño universal de aprendizaxe.

No caso de que ao longo do curso algún discente teña dificultade para asistir ao centro por causas debidamente xustificadas empregaremos a aula virtual do centro, colgando as tarefas que imos facendo na clase e outras actividades de reforzo/ampliación. A maiores, as familias poderán vir ao centro a recoller os materiais que precisen

para a realización das tarefas durante os días que estén na casa. Todo isto acompañado da comunicación coa familia a través de ABALAR ou do correo corporativo da XUNTA.

Por último, non nos podemos esquecer que na aula de terceiro teremos en conta o protocolo de absentismo no caso de que un alumnado falte máis do 10% do horario lectivo mensual, o de protección de datos así como protocolo para a intervención psicoeducativa da dislexia e/ou outras dificultades específicas de aprendizaxe.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Fomento da creatividade, espírito científice e do emprendemento	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Educación para a paz e prevención e resolución pacífica de conflitos	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sostible	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Igualdade entre homes e mulleres	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Educación para a saúde	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Fomento da actividade física e o deporte	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12
ET.1 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X
ET.2 - Comprensión lectora	X	X	X	X
ET.3 - Fomento da creatividade, espírito científice e do emprendemento	X	X	X	X
ET.4 - Educación para a paz e prevención e resolución pacífica de conflitos	X	X	X	X
ET.5 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sostible	X	X	X	X

	UD 9	UD 10	UD 11	UD 12
ET.6 - Igualdade entre homes e mulleres	X	X	X	X
ET.7 - Competencia dixital	X	X	X	X
ET.8 - Educación para a saúde	X	X	X	X
ET.9 - Fomento da actividade física e o deporte	X	X	X	X

Observacións:

A comprensión da lectura traballarase un mínimo diario en cada sesión lectiva. Para iso, todas as UD programadas nesta área incluírán algunha actividade de aprendizaxe que implique a lectura de textos de diverso tipo. A área de Lingua Castelá e Literatura integra todas as áreas do coñecemento e da relación social, xa que é vehículo de comunicación. Os elementos transversais impregnan a práctica totalidade das unidades didácticas, sendo máis patente no referido á igualdade de xénero, a educación emocional ou a educación para a paz. Toda a acción educativa nesta área seguirá estes principios de igualdade, resolución dialogada de conflitos, xestión positiva das emocións, etc

Os elementos transversais non pertencen exclusivamente a unha área en concreto, senón que deben ser abordados ao longo de todas elas.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Ruta literaria en Quiroga	1º trimestre do curso. Saída do centro escolar camiñando para a realización da ruta literaria sobre autores vinculados con Quiroga.	X		
Visita ao Castelo de Castro Caldelas.	2º trimestre do curso. Saída do centro escolar en autobús ata o Castelo de Castro Caldelas onde se desenvolverán as actividades.		X	
Concurso de narración Letras Galegas	3º trimestre do curso. Concurso convocado pola Biblioteca Municipal			X

Observacións:

"Ruta literaria" Esta actividade realizarase no mes de novembro co fin de afondar na historia da vila a través de sete escritores. O percorrido realizáremolo camiñando acompañados dun guía do concello. Precisaremos un dispositivo móbil que nos descifre os códigos QR para escoitar grabacións de fragmentos da obra dos autores. Esta actividade relacionámola coa área de Lingua Castelá, concretamente co bloque de contidos 5 (educación literaria) xa que realizaremos unha lectura acompañada e comentada de diversos textos literarios, adecuados aos seus intereses e organizados en itinerarios lectores.

"Visita ao Castelo de Castro Caldelas" Esta actividade realizarase no 2º trimestre do curso co fin de afondar na historia de Galicia. Desprazarémonos en autobús e alí contaremos coa axuda dun guía que nos ensinará o Castelo e aportará información de interese. Esta actividade relacionámola coa área de Lingua Castelá xa que abordaremos o bloque de contidos 2 (comunicación oral) posto que durante a visita os alumnos/as terán unha participación activa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando frases cunha secuencia lineal sinxela e coherente, construíndo o discurso de acordo coas necesidades comunicativas da visita. Concurso de narración Letras Galegas convocado pola biblioteca pública municipal. Esta actividade realizarase no mes de maio, coincidindo coa conmemoración da Semana das Letras Galegas. Esta actividade relaciónase co CA3.6 - Producir textos escritos e multimodais coherentes e adecuados de relativa complexidade, en distintos soportes, seleccionando o modelo discursivo que mellor responda a cada situación comunicativa, progresando na aplicación das normas gramaticais e ortográficas básicas ao servizo da cohesión textual e mobilizando estratexias, individuais ou grupais, de planificación, textualización, revisión e edición.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Infórmase ao alumnado dos resultados obtidos nas diferentes probas?
Infórmase ao alumnado dos erros cometidos nas diferentes probas, tarefas ou actividades?
Metodoloxía empregada
Conseguíuse motivar ao alumnado?
Ofréceselle ao alumnado as explicacións individuais que precisan?
Préstase atención aos elementos transversais plantexados?
Adáptanse as probas aos diferenets ritmos e estilos de aprendizaxe?
Medidas de atención á diversidade
Elabóranse diferentes actividades segundo o nivel de desenvolvemento do alumnado?
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Cal é o grao de coordinación co resto do equipo docente?

Descrición:

Cando falamos de avaliación, o primeiro que se nos ven á cabeza é a avaliación do alumnado, mais non adoitamos ter en consideración a propia práctica docente. O propio Decreto que establece o currículo, no seu artigo 21 de avaliación e promoción, e a orde de 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación, recollen a necesidade de establecer indicadores de logro para avaliar os procesos de ensino e a súa propia práctica docente nas programacións didácticas. A información para avaliar todos estes items estará recollida nunha táboa de indicadores. A temporalización desta avaliación será de carácter mensual nas reunións do equipo d 2º ciclo e trimestralmente nas

reunións de avaliación de 3º de Educación Primaria.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Para a realización do seguimento da programación empregaremos unha táboa cuns indicadores de logro que valoraremos de 1-4 atendendo ás seguintes cuestións.

- Diseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?
- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?
- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?
- Engadiuse algún contido non previsto á programación?
- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?
- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?
- Vinculouse cada contido a un/varios instrumentos para a súa avaliación?

Asimesmo, o seguimento da programación realizarase ao rematar cada unidade didáctica a través da aplicación informática PROENS. Dita información trasladarase, para a súa valoración e análise, ao equipo do 2º ciclo cunha frecuencia mínima mensual, deixando constancia nas correspondentes actas.

9. Outros apartados